

Learning Brisk, Inside (1)

בגדר שם ה'

גרי"ז הל' עבודה זרה פ"ב

רמב"ם הל' עבודה זרה (פ"ב ה"ז)

58 כסף משנה מדע. הלכות עבודה זרה כוכבים פ"ב כסף משנה

ז אין המנדף חייב וכו'. כנסתיון ס' ארבע מוחות (דף ל"ט) מן המנדף אינו חייב עד שיפגע את המס ובגרי"זא בגמרא יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד משן לרבות כל הכפיון מ"ל איש כי יקבל אלהיו מ"מ דברי ר"מ ומכמים אומרים על שם המיוחד בסקילה ועל הכפיון באזהרה וידוע דהלכה כהמסים. ומ"מ ויברך אותו בשם מן האמות וכו'. שם מהג מד שיברך שם בשם מה"מ אחר שחולל דלמך קרא וטובק שם ה' בנקבו שם יומח ופירש"י להכי כדריש בהאי קרא לומר עד שיפגע שם בשם. אך ק"ל דמק בשהוא פורק גבי מקלל אכיו ואמו קולל בכמי ר"מ מתייב ומכמים פוטרים ואמרינן בגמרא דשפתא דריבן פשוט דכמי בנקבו שם יומח מה מ"ל שם ליתר על מקלל אכיו ואמו שלישי חייב עד שיקבל בשם ופירש"י אם אינו מנין לו דהא כתיב ונוקב שם שהוא ענין למקלל אכיו ואמו וכו' ודלי זכמים ליה לכו דשפתא דל"ב אכיו חייב מנו ילמי מהאי קרא למקלל אכיו ואמו סא לגטוס אינפריך וכ"כ רש"י דהמסים

ב'ס' המרסין גבי הא דלמרינן ורבין מנדף האלה שעה יהיה וכפ"י דלמרינן (דף ח') גבי הא דמריס ופאר כל היידי מיסוה שכתורס חין מתימין פוחס. וממ"ס רביע בהלכות ערוס ולין למדים זממין עגנה לפי שאין להם מעשה לפיכך חין לריבין המרלה משמע דכל היכא דליכא מעשה ליכא המרלה. ומ"מ כיון דלמרינן דמנדף אינו יכול לחזור בו פשיעא דלא עיין המרלה. וי"ל דעיין להחרוה בו כשלאחר שרונה לבדך ולא אחר לוחס המרלה בריך אפי"ו אחריו בו בדרך כדי דייטר נסקל חבל אם לא חחרו בו ויברך בפני עדים אפי"ו שלא חחר בו אי היה למרינן דכעי המרלה אינו נסקל:

מי שגדף ס'. משה ס' המרסין (דף ס"ט) המקלל בקוסם קגאים פוגעים בו ומפירש רבוע דהיינו מנדף את השם בשם עבודת כוכבים ומשמע שאם לא פגע בו קגאים פוגעים נסקל כדלתיסא הסס גבי בעל ארתיס קגאים פוגעים בו ובעי לא פגעו בו קגאים מלי ירכת ה' לניס אכרי ישמה וכו' אלמא כל היכא דלמרינן דמנדף אינו נסקל:

בסלקין. ומפני זה כללתי דין המנדף בהלכות עבודת כוכבים ששניהם כופרים בעיקר הם: ז ואלו הן דיני המנדף. "אין המנדף חייב סקילה עד שיפירש את השם המיוחד של ארבע אותיות שהוא אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד ויברך אותו בשם מן השמות שאינם נמחקים שנאמר ונוקב שם ה' על השם המיוחד חייב סקילה ועל שאר הכינוים באזהרה. ויש מי שמפרש שאינו חייב אלא על שם יו"ד ה"א וא"י ה"א ואני אומר שעל שניהם הוא נסקל: הן אזהרה של מנדף מנין שנאמר אלהים לא

שלחן ערוך – אורח חיים (ס"ה ה')

14 מנין אברהם נ"י א"ח ד ה הלכות נטילת ידים מ"ז מנין דוד

רמזון גס הפנים עכ"ל ע"ש: בא. שנגע בפת. משמע דלא הלך אלל מת אי א"י נטילה מיהו נהו ליתול אפי' ננטל למת אי וסי' המנין אומן כב. שפפ"א כלי.

ה כוונת הברכות. וכו סעיף אחד:

א * יבין בברכות פירוש המלות בשויכור א' השם יבין פירוש קריאתו בארנות שהוא ארון הכל יבין בכתבתו א' (ב) ביו"ד ה"א שהיה והוה ב (ג) ויהיה * ובהוכירו אלהים

א"ח ה ו הלכות נטילת ידים מנין אברהם נ"י מ"ז מנין דוד

א. אלו"ם. פי' איברים חלולים ולא יאמר חללים דחלל לא שייך בריאה: ב. כלומר. משום דגירס' א"א להתקיים אפי' שעה אחת וקשיא ליה לדאס קותס פיו הרנה שעות ולוה קאמר כלומר וכו' אכל מנהגו שלא לומר אפי' שעה אחת כמ"ס הר"מ וכ"מ בגמ' 3 שכתב שיש בו מ"ג מינות ומשמע נמי דגירס' ודוע לפני כסא וכו' (ד) ול"ג לפני וע"ש ובכתבים כתב דיש בו (ה) מ"ה מינות: ג. חול"י. וכו"מ בשם (רמ"פ) [רמ"פ] וטל"ה 4 וממ"מ 5 כתבו שאין לומר חול"י רק רופא כל

א * כשיצא מבית הכסא יברך * א' אשר יצר את

א * וברא בו נקבים בו. נגאר מחלה דעת הטור ואמ"כ מה שיש לדקדק בדברי הש"ע הטור כתב חלולים חלולים ולא יאמר חללים חללים עכ"ל וי"ל למה לא רצה בגירס' חללים ובאמ' בגמ' שלפנינו כ"ה ופי' הב"י דחללתי לא שייך בריאה שהרי אין בו ממש אלא ע"י האבר שסביביתו נמלא החלל לפיכך גורם חלולים דקאי אאברים שהם חלולים עכ"ל וק"ל דא"כ היה לומר ג"כ נקובים ולא נקבים גם מ"ש ב"י (ד) דברי הטור שאם יפתח בו דקאי אחללת הברא'

ביאור הגר"א – לשלחן ערוך (שם)

ויבין בו' — טור, והוליאו מדברי רבינו יונה בספר היראה, שכתב אלל פסוק ראשון שצקריאת שמע: וזכר אחד מז' שמות האמורים בפסוק ראשון יאריך עד שיחשוב היה הוה ויהיה בו', ואחר כך כתב: וזכר פעם בהזכירו שם המיוחד יחשוב בו פירוש קריאתו שהוא ארון הכל. אבל משמע שם שאין נריך לחשוב אלא פירוש קריאתו, רק בקריאת שמע, ששם שני השמות מורין על היה בו'. וכן עיקר לפי עומק הדין, כי בכל הולכין אחר הקריאה, ואין נריך להרהר כלל על הכתיבה, אף שיש בהכתיבה סודות גדולות והם הלכה למשה מסיני. וכן כאן הולכין אחר הקריאה בנקודתו ...

